

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
KOMISIONI I KONKURENCËS

V E N D I M
Nr. 221 , Datë 11.04.2012

“Për
abuzim me pozitën dominuese të ndërmarrjes “Romano Port” SHA në tregun e
ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm të naftës në rrugë detare”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

•	Lindita	MILO (LATI)	Kryetar
•	Servete	GRUDA	Anëtar
•	Koço	BROKA	Anëtar
•	Rezana	KONOMI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 11.04.2012, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Ekzistenca ose jo e abuzimit me pozitën dominuese të ndërmarrjes “Romano Port” SHA, në tregun e shërbimit të ngarkim–shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm”

Baza ligjore: Ligji nr 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, neni 8, neni 9, neni 24 germa d, neni 74 pika 1, shkronja a dhe neni 75 pika 1.
Kodi i Procedurave Administrative

Palët në hetim: “Romano Port” SHA, me NIPT K516255010 dhe adresë: Porto Romano, Durrës

Periudha e hetimit: Periudha objekt hetimi është përcaktuar nga Komisioni i Konkurrencës në vendimin Nr.201, datë 20.09.2011 nga 1 janar 2009 deri në 15 shtator 2011.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit të hetimit të thelluar në tregun e ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm të naftës (GLN-së) në rrugë detare të paraqitur nga grupi i punes; relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm; dhe

- Pretendimeve të ndërmarrjes “Romano Port” SHA, dhënë në seancën dëgjimore të dt.21.02.2012, si dhe pretendimeve me shkrim të depozituara nëpërmjet shkresës së saj Nr. 23 Prot datë 21.02.2012, protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. 107 Prot. datë 28.02.2012;

VËREN SE :

I.ÇËSHTJA NË SHQYRTIM

1. Hetimi i thelluar i adresohet shërbimit të ngarkimit dhe shkarkimit të GLN-së për depozitat e ndërtuara në Porto Romano nga ana e ndërmarrjeve të licencuara në importin dhe tregtimin e naftës dhe nënprodukteve të saj. Ky shërbim ofrohet në bazë të ekskluzivitetit të dhënë nëpërmjet marrëveshjes koncesionare vetëm nga ndërmarrja koncesionare “Romano Port” SHA.
2. Në bazë të Ligji Nr.9298, datë 28.10.2004, “Për ratifikimin e marrëveshjes së koncesionit, të formës "BOT" (ndërtim, shfrytëzim, transferim), për ndërtimin dhe shfrytëzimin e pontilit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre në zonën bregdetare të Porto-Romanos, Durrës”, pontili me infrastrukturën e tij është projektuar dhe do të funksionojë si një port shërbimesh të pavarura, i hapur për të gjithë operatorët e kualifikuar në industrinë e naftës e nënprodukteve të saj dhe do të sigurojë, për rrjedhojë, një bazë logjistike të një niveli shumë të lartë për të gjithë operatorët e licencuar në Shqipëri.
3. Gjithashtu, koncesionari detyrohet të respektojë të drejtën e barazisë për shoqëritë që do të kryejnë shërbime nëpërmjet këtij objekti, duke respektuar legjislacionin në fuqi në këtë fushë dhe koncesionari do të kryejë nëpërmjet pontilit vetëm veprimtarinë e ngarkim-shkarkimit të naftës, gazit të lëngshëm dhe nënprodukteve të saj dhe jo aktivitete të tjera tregtare.
4. Përdoruesit e shërbimit të ngarkim-shkarkimit janë ndërmarrjet që operojnë në tregun e importit të GLN-së, të cilat kanë ndërtuar depozitat në pronësi të tyre dhe/ose marrin kapacitete depozituese me qera.
5. Organi shtetëror i autorizuar është institucioni që ka për detyrë mbikëqyrjen dhe rregullimin e këtij koncesioni.

II. PROCEDURAT E NDJEKURA

6. Procedurat e ndjekura gjatë hetimit janë bazuar në Kreun II të Pjesës II dhe në Kreun II dhe III të Pjesës së III të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës“ (të ndryshuar) (këtu e mëposhtë Ligji) dhe Kodin e Procedurave Administrative.
7. Pranë Autoritetit të Konkurrencës ndërmarrja “Mare Oil” SHA paraqiti një ankesë me Nr. 61/1 Prot datë 26.07.2011, protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. 326 Prot datë 26.07.2011. Me anë të kësaj ankese, kjo ndërmarrje pretendonte se “Romano Port” SHA nuk po lejonte shkarkimin e anijes me GLN në depozitat në pronësi të saj, për shkak të plotësimit të dokumentacionit. Për vlerësimin e kësaj ankese, Sekretariati, në zbatim të procedurave hetimore, në datën 27.07.2011, zhvilloi takime me përfaqësuesit e ndërmarrjes “Mare Oil” SHA dhe “Romano Port” SHA
8. Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës, në zbatim të procedurave, realizoi

monitorimin në datën 27.07.2011, zhvilloi takime me përfaqësuesit e ndërmarrjes “Mare Oil” SHA dhe “Romano Port” SHA

9. Bazuar në gjetjet e monitorimit, Komisioni i Konkurrencës, në zbatim të nenin 42 të Ligjit, me anë të Vendimit Nr. 196 datë 29.07.2011 ka miratuar hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e ngarkimit dhe shkarkimit të gazit të lëngshëm të naftës (GNL) në tregun gjeografik Porto Romano, Durrës, për të parë nëse ka elementë të kufizimit të konkurrencës.
10. Komisioni i Konkurrencës, duke e vlerësuar se moslejimi i shkarkimit të anijes së subjektit pritës “Mare Oil” SHA nga ana e “Romano Port” SHA mund të përbente një rrezik të kryerjes së një dëmi me pasoja të rënda e të pariparueshme për konkurrencën, me Vendimin Nr. 197 datë 29.07.2011 vendosi, me shumicë votash, të marrë masën e përkohshme. Nëpërmjet këtij vendimi është urdhëruar ndërmarrja “Romano Port” SHA të bëjë të mundur përpunimin e anijes me GLN të sjellë nga ndërmarrja “Mare Oil” SHA në mënyrë të menjëhershme dhe jo më vonë se 5 (pesë) ditë nga marrja e njoftimit të këtij vendimi.
11. Ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA me anë të shkresës së saj Nr. PGA–AK0811, datë 12.08.2011, protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. Prot 355, datë 12.08.2011, ankohej se nga ana e “Romano Port” SHA, nuk po lejohej përpunimi i anijes së sjellë me GLN nga ana e saj dhe që do ta depozitonte në depozitat në pronësi të saj, pasi i kërkonin edhe dokumenta të tjera shtesë.
12. Gjithashtu, pranë Autoritetit të Konkurrencës është depozituar shkresa me nr 13/1 prot., datë 13.08.2012 nga Shoqata e Shoqërive të Hidrokarbureve, mbi disa shqetësime lidhur me konkurrencën në tregun e ngarkim-shkarkimit të GLN-së në Porto Romano, Durrës.
13. Komisioni i Konkurrencës, pasi u njoh me këtë ankesë, si dhe pas organizimit të seancës dëgjimore, duke gjykuar se ky akt mund të përbente një rrezik të kryerjes së një dëmi me pasoja të rënda e të pariparueshme për konkurrencën, me Vendimin Nr. 198, datë 25.08.2011 vendosi, me shumicë votash, të marrë masën e përkohshme duke urdhëruar ndërmarrjen “Romano Port” SHA të bëjë të mundur përpunimin e anijes me GLN të sjellë nga ndërmarrja “Prima Gas Albania” SHA.
14. Autoriteti i Konkurrencës u njoftua nga Organi Shtetëror i Autorizuar (OSHA), mbi Vendimin Nr. 5537/6 datë 12.08.2011. OSHA bazuar në ankesën e ndërmarrjes “Mare Oil” SHA me Vendimin e saj Nr.1 datë 24.08.2011, vendosi që Shoqëria “Romano Port” SHA të garantojë zbatimin e menjëhershëm të detyrimit ligjor për të bërë përpunimin e anijeve të sjella nga shoqëritë e licencuara për tregtimin e GLN dhe që kanë në pronësi ose përdorim depozita bregdetare në zonën e Porto Romanos, të cilat janë brenda kushteve të kërkuara teknike dhe të certifikuara nga institucionet përkatëse si Inspektoriati Qendror Teknik (IQT), Policia Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimit (PMNZSH), Ministria Mjedisit Pyjeve Administrimit të Ujrave, etj.
15. Më datë 01.09.2011 ndërmarrja “Mare Oil” SHA depozitoi një ankesë me Nr. 181 prot, me anë të së cilës ajo kërkoi që t’i mundësohet përpunimi i anijes së sjellë prej saj në depozitën në zonën bregdetare te Porto Romanos. Me anë të kësaj ankese, “Mare Oil” SHA pretendon se pranë Porto Romanos në datën 31 Gusht 2011 kishte dërguar një anije me GLN të destinuar për tregun shqiptar (me emërtim “Synzaura),

në mënyrë që t'a shkarkonte dhe t'a depozitonte në depozitat e saj bregdetare në Porto Romano. Me anë të shkresës nr. 76 prot, datë 31.08.2011, është njoftuar nga "Romano Port" SHA se duhet të nënshkruante një kontratë-tip të formës "sipërmarrjes", për t'i mundësuar më pas shkarkimin.

16. Në vazhdim të procedurave, Komisioni i Konkurrencës, me Vendimin Nr. 201, datë 20.09.2011 "Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm të naftës në rrugë detare ndaj ndërmarrjes "Romano Port" SHA, vendosi hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun përkatës ndaj ndërmarrjes "Romano Port" SHA, me objekt ekzistencën ose jo të abuzimit me pozitën dominuese në treg.
17. Gjatë zhvillimit të procedurave të hetimit të thelluar, pranë Autoritetit të Konkurrencës janë depozituar edhe dy ankesa të tjera, njëra nga ndërmarrja "Mare Oil" SHA me nr. extra prot, datë 12.10.2011 dhe tjetra nga "Romano Port" SHA i datës 13.10.2011. Me anë të saj, "Mare Oil" SHA shprehet se pranë Porto Romano në datën 12.10.2011 ka dërguar një anije me GLN të destinuar për tregun shqiptar (me emërtim "Synzaura), në mënyrë që t'a shkarkojë dhe t'a depozitojë në depozitat që ajo zotëron pranë portit "Romano Port". Në datën 11 tetor 2011, përsëri me anë të adresës elektronike, "Mare Oil" SHA njoftohet nga "Romano Port" SHA se duhet të nënshkruajë një kontratë-tip "Sipërmarrjeje për kryerje shërbimesh" për të bërë të mundur shkarkimin e anijes. Sipas "Mare Oil" SHA në lidhje me përmbajtjen e kësaj kontrate, me "Romano Port" SHA janë bërë disa takime, porse vetë "Romano Port" SHA nuk i ka marrë parasysh sugjerimet e saj dhe përfundimisht i ka kërkuar që të nënshkruajë kontratën-tip sipas kushteve të saj. Ajo e quan atë të pabazuar dhe të padrejtë, dhe kërkon që t'i mundësohet përpunimi i anijes së sjellë prej saj.
18. Në zbatim të nenit 39 të Ligjit, Komisioni i Konkurrencës organizoi seancën dëgjimore më 21.2.2012 me përfaqësuesit ligjor të ndërmarrjes "Romano Port" SHA., si dhe morri në konsideratë pretendimet e ndërmarrjes objekt hetimi të protokolluar me nr.107 prot., datë 28.02.2012, pranë Autoritetit të Konkurrencës.

II. TREGU PËRKATËS

19. Bazuar në Ligjin Nr. 9121 datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës" dhe udhëzimin Nr. 76, datë 07.04.2008 të Komisionit të Konkurrencës "Për përcaktimin e tregut përkatës" ekzistojnë dy përmasa për përcaktimin e tregut përkatës. Tregu përkatës përcaktohet në dy dimensionet:
 1. Tregu përkatës i produktit dhe/ose i shërbimit
 2. Tregu përkatës gjeografik

II.1 Tregu i shërbimit

20. Tregu i shërbimit të ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm të naftës (GLN) në rrugë detare ofrohet për depozitat e dedikuara në zonën e Porto Romano nga ndërmarrja "Romano Port" SHA.
21. Procesi i ngarkim-shkarkimit në rrugë detare ofrohet në dy porte: Porto Romano, Durrës dhe porti Vlora 1, Vlorë. Ky proces nuk mund të realizohet pa procesin e depozitimit të produktit në depozitat e lidhura me impiantet e ngarkim

shkarkimit. Por kushtet dhe konditat në të cilat ofrohet ky shërbim në zonën e Porto Romanos nga ndërmarrja “Romano Port” SHA, janë specifike, pasi procesi i depozitimit realizohet në depozitat që janë në pronësi të ndërmarrjeve të ndryshme të importit të GLN-së.

Zëvendësueshmëria nga ana e kërkesës

22. Në zonën gjeografike të Porto Romanos, ndërmarrjet që operojnë në tregun e importit dhe të tregëtimit me shumicë të GLN-së kanë të drejtën të ndërtojnë depozitat në pronësi të tyre, përdorimi i të cilave lidhet ngushtësisht me mundësimin e procesit të ngarkim-shkarkimit. Këto ndërmarrje mund të realizojnë procesin e ngarkim-shkarkimit nëpërmjet shoqërisë “Romano Port” SHA, që është i vetmi subjekt që mund ta ofrojë shërbimin e ngarkim-shkarkimit të GLN-së. Kjo e drejtë ekskluzive është garantuar nga marrëveshja koncesionare, e përkatësisht Ligjit Nr. 9298 datë 28.10.2004 “Për ratifikimin e marrëveshjes së koncesionit të formës “BOT” (ndërtim, shfrytëzim, transferim) për ndërtimin dhe shfrytëzimin e pontilit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre në zonën bregdetare të Porto Romano/Durrës” (i ndryshuar).

Zëvendësueshmëria nga ana e ofertës

23. Ndërmarrja “Romano Port” SHA për shkak të eskuzivitetit nuk mund të ketë konkurrentë në ofrimin e shërbimit. Në kontratën koncesionare ndërmarrjes “Romano Port” SHA i është dhënë eskuziviteti për shërbimin e ngarkim-shkarkimit të naftës dhe nënprodukteve të saj në zonën e Porto Romanos, duke bllokuar në këtë mënyrë hyrjet e reja në tregun përkatës, për aq kohë sa kjo kontratë do të jetë në fuqi.

II.2 Tregu gjeografik

24. Tregu gjeografik përfshin territorin e Porto Romanos” në zonën me të njëjtin emër në Durrës. Kjo zonë gjeografike është e ndarë nga të tjerat, pasi depozitat e GLN-së që janë në pronësi të ndërmarrjeve të licencuara në fushën e importit dhe tregëtimit të GLN-së mund të përfitojnë shërbimin e shkarkimit dhe depozitimit në rrugë detare vetëm nëpërmjet këtij porti.

Tregu përkatës i shërbimit është tregu i ngarkim-shkarkimit të gazit të lëngshëm në rrugë detare në zonën gjeografike të Porto Romanos, Durrës.

III. Vlerësimi i pozitës dominuese

25. Në bazë të pikës 5 të nenit 3 të Ligjit, pozitë dominuese është ajo fuqi ekonomike mbajtur nga një ose më shumë ndërmarrje, që i jep atyre mundësinë për të penguar konkurrencën efektive në treg, duke i bërë ato të afta të veprojnë përsa i takon ofertës ose kërkesës, në mënyrë të pavarur nga pjesëmarrësit e

tjerë në treg, si konkurrentët, klientët ose konsumatorët.

26. Vlerësimi i pozitës dominuese të ndërmarrjes nën hetim Romano Port SHA është bërë duke marrë parasysh kriteret e përcaktuara në nenin 8 të Ligjit Nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, për të cilat jepen shpjegimet sa më poshtë vijon:

III.1. Pjesët e tregut

27. Shërbimin e ngarkim-shkarkimit në rrugë detare në zonën e Porto Romanos e ofron vetëm “ Romano Port”. Pra, depozitat që janë ndërtuar nga ana e ndërmarrjeve të licencuara në importin dhe tregtimin me shumicë të GLN-së në zonën e Porto Romanos mund ta marrin shërbimin e ngarkim shkarkimit vetëm nga ndërmarrja “Romano Port” SHA, e cila si rrjedhim zotëron 100% të tregut përkatës.

III.2 Pengesat e hyrjes në treg

III.2.1 Pengesat ligjore

28. Shërbimi i ngrakim-shkarkimit në rrugë detare realizohet nga një shoqëri e vetme, shoqëria “Romano Port” SHA, e cila vepron sipas marrëveshjes së nënshkruar ndërmjet saj dhe Qeverisë Shqiptare dhe ratifikuar në Kuvendin e RSH, me Ligjin nr. 9298, datë 11.07.2004, i ndryshuar në 2006. Sipas VKM Nr. 251, datë 20.04.2001 janë përcaktuar hapësirat ku do të ndërtohen instalimet bregdetare, përkatësisht në zonën e Porto Romanos
29. Në bazë të marrëveshjeve koncesionare të lidhura nga ana e Shtetit Shqiptar me këtë ndërmarrje, ekziston e drejta e eskuzivitetit për një periudhë 30 vjeçare të këtij porti. Sipas kësaj kontrate, për periudhën kohore në vijimësi nuk mund të ndërtohen atje porte të tjera, përveç përjashtimeve të parashikuara në marrëveshjet koncesionare për sa i përket ngarkimit-shkarkimit dhe depozitimit të naftës dhe nënprodukteve të saj.
30. Pra, tregu i ofrimit të shërbimit të ngarkim- shkarkimit të GLN-së në rrugë detare ka pengesë ligjore në hyrje .

III.2.2 Barrierat ekonomike

31. Kostot për ndërtimin e një porti të ri në tregun e ngarkimit-shkarkimit të GLN-së janë të larta, për shkak të investimeve që kërkohen për ngritjen e portit, ngritjen e infrastrukturës së nevojshme portuale, thellimin e detit, investimet në tokë etj. Në këtë lloj investimesh kërkohen shpenzime të mëdha për investime fikse, karakteristikë specifike kjo e tregjeve në të cilat teknologjia bëhet faktor kryesor për pengesën e konkurrentëve të rinj në treg.
32. Ndërmarrja gjithashtu duhet të marrë parasysh koston e daljes nga tregu, e cila vjen për shkak të një sërë kostosh të hyrjes dhe zhvillimit të këtij aktiviteti, të cilat konsiderohen të pakthyeshme ose kanë një normë të ulët kthimi në rast të rishitjes. Për sa më sipër, ndërtimi i porteve të reja të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre të cilat mund të jenë një mundësi potenciale vetëm në raste të përcaktuara në ligj,

në kuptim të Ligjit “Për mbrojtjen e konkurrencës”, nenit 9, pika b përbëjnë pengesa në hyrje.

III.3. Fuqia kundërvepruese e blerësve

33. Ndërmarrja Porto Romano SHA është e vetmja ndërmarrje që operon në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkim në zonën e Porto Romanos. Duke mos patur mundësira të tjera për ta marrë këtë shërbim, fuqia kundërvepruese e blerësve, në këtë rast e ndërmarrjeve që kanë investuar në depozitat e tyre ose me qera në zonën e Porto Romanos është e dobët.
34. Bazuar në kushtet dhe konditat specifike të ofrimit të shërbimit të ngarkim-shkarkimit të GLN-së në Porto Romano, si dhe referuar pjesëve në tregun përkatës dhe barrierave ligjore dhe ekonomike që ekzistojnë në treg, konkurrencës potenciale, sipas nenit 8 të Ligjit Nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, rezulton se ndërmarrja “Romano Port” SHA ka pozitë dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim – shkarkimit të gazit të lëngshëm të naftës në rrugë detare, në portin Porto Romano

III.4. Kundërveprimi i konkurrentëve në tregjet e lidhura me tregun përkatës

35. **Tregu i depozitimit.** Importuesit e GLN me rrugë detare përfitojnë nga koncesionari vetëm shërbimin e ngarkim shkarkimit, por ky i fundit nuk mund të ofrohet i veçuar nga depozitimi. Kështu, ndërmarrjet importuese të GLN-së kanë investuar duke ndërtuar depozita në zonën e këtij porti, Tregu i ngarkim shkarkimit te Romano Port është treg, i cili nuk mund te funksionojë i veçuar nga depozitimi i GLN.
36. Nga e evidencat e siguruara vërtetohet se aksioneri kryesor (i cili zotëron mbi 99 % të paketës së aksioneve) dhe që është edhe drejtuesi ekzekutiv i ndërmarrjes “Romano Port” SHA është zotërues i paketës bllokuese (prej 50%) të ndërmarrjes ‘Intergaz” SHA , e cila kryen aktivitetin e saj në tregun e depozitimit të GLN-së në Portin Romano, Durrës, si dhe është aksioner i vetëm i ndërmarrjes “AV Gaz’ SHA, e cila operon në tregun e importit të GLN-së.
37. **Tregu i importit dhe i tregtimit me shumicë i GLN-së.** Struktura e tregut të importit te GLN ka patur ndryshime të forta strukturore gjatë periudhës kohore 2009-15 Shtator 2011, si pasoje e ndryshimeve të teknologjisë së ngarkim shkarkimit dhe depozitimit.
38. Për vlerësimin e shkallës së përqendrimit është llogaritur indeksi HHI (Herfindahl-Hirschman), i cili është bazuar mbi pjesët e zotëruara të tregut nga ndërmarrjet pjesëmarrëse në tregun e importit të gazit të lëngshëm. Përmasat e koncentrimin janë treguesit e ndërmarrjes për të ushtruar fuqinë e tregut. Dy nga njësitë që janë përdorur për të matur shkallën e përqendrimit janë: Indeksi Herfindahl-Hirschman (HHI) dhe treguesi i CR3.
39. Tabela më poshtë paraqet HHI-në për periudhën janar 2009-15 Shtator 2011.

Tabele 1: Vleresimi i indeksit te përqendrimit HHI për tregun e importit te gazit te lëngshëm

Treguesit e përqendrimit	2009	2010	Janar-15 Shtator 2011
HHI ¹	1975.04	2870.60	2791.
CR3	65%	82%	73.7%
CR4	76.9%	87%	84.2%

40. Po t'i referohemi treguesve të përqendrimit shohim se indeksi i përqendrimit HHI gjatë vitit 2009 është mbi nivelin 1800 duke na treguar për një treg me përqendrim të lartë. Ndërsa gjatë viteve 2010 - 15 Shtator 2011, vihet re një rritje e ndjeshme e HHI-së përkatësisht në 2870.60, dhe 2791, duke kaluar në një treg me shkallë të lartë përqendrimi. Kjo rritje e treguesit të përqendrimit vjen si rezultat i rritjes së pjesës së tregut të ndërmarrjeve A&V-GAS SHA ku vetë kjo ndërmarrje plotëson shkallen e lartë të përqendrimit për periudhën Janar 15 Shtator 2011 në vlerën 2296, duke patur fuqi tregu për të patur ndikim në parametrat e konkurrencës.
41. Edhe treguesit CR3 dhe CR4 paraqiten të larte dhe në rritje në krahasim me vitin 2009 përkatësisht CR3 në 82% dhe 73.7% në krahasim me vitin 2009 që është 65% dhe CR4 në 87% dhe 84.2% në krahasim me 76.9% që ishte ne vitin 2009.

IV. ABUZIMI ME POZITËN DOMINUESE I NDERMARRJES “ROMANO PORT” SHA

IV.1. Vendosja e kushteve te padrejta për ofrimin e shërbimit të ngarkim – shkarkimit

42. Në bazë të nenit 4 të Ligjit koncesionar, ndërmarrja “Romano Port” është e detyruar që të pranojë çdo ndërmarrje të licencuar për të ofruar shërbimin. Sipas këtij neni “Romano Port” SHA ka detyrimin të mos refuzojë ofrimin e shërbimit pa ndonjë shkak të arsyeshëm dhe të ligjshëm.
43. Organi Shtetëror i Autorizuar (OSHA) me Vendimin Nr. 4 datë 27.04.2009 ka miratuar “Rregulloren e funksionimit të portit të përpunimit të lëndëve djegëse” për shoqërinë “Romano Port” SHA. Sipas nenit 1 të kësaj rregulloreje, qëllimi i saj është organizimi i të gjithë veprimtarisë juridike administrative për funksionimin e portit “Romano Port” si një port i hapur për trafik ndërkombëtar dhe se kjo rregullore do të zbatohet në këtë port ndaj të gjitha ndërmarrjeve (ose operatorëve ekonomikë) që transportojnë gaz, naftë dhe nënprodukte të tjera.
44. Në bazë të Rregullores së Portit, pritësi i mallit (operatori ekonomik) për të bërë të mundur shkarkimin e mallit (naftës, gazit, e nënprodukteve të tyre), duhet të paraqesë këta dokumenta tek autoritetet përkatëse:
- Dokument i lëshuar nga autoritetet doganore që lejojnë përpunimin e anijes;

1 Me një HHI nen 1000 përqendrimi i tregut mund te konsiderohet i ulet, ndërmjet 1000 dhe 1800 si i moderuar dhe mbi 1800 i larte.

- Dokument i lëshuar nga Laboratori i kontrollit për cilësinë e produkteve që do të përpunohen;
 - Dokument nga autoritetet mjedisore për plotësimin e kërkesave mjedisore;
 - Dokument për pagesën e shërbimit që kryen Porti.
45. “Romano Port” SHA i ka kërkuar “Mare Oil” SHA dhe “Prima Gas Albania” SHA që për të bërë të mundur shkarkimin e anijeve të tyre me GLN në Portin “Porto Romano”, përveç dokumenteve të mësipërme, edhe dokumenta të tjera shtesë që janë:
- Leje shfrytëzimi për stacionin e depozitimit të gazit të lëngshëm për shoqërinë “Mare Oil” SHA;
 - Vërtetim teknik për konformitetin e linjave të transportit të lëndëve djegëse dhe depozitave të lëshuara nga IQT;
 - Licencën e ushtrimit të aktivitetit;
 - Akt kolaudimin e stacion depozitimit.
46. Këto dokumente nuk përmenden në rregulloren e mësipërme. Në këtë mënyrë ndërmarrja Romano Port SHA. vendos të tejkalojë detyrimet ligjore duke kërkuar dokumenta shtesë, të cilat i vendosin operatorët në kushte të pabarabarta tregtimi.

IV.2. Zbatimi i kushteve të pabarabarta për veprime tregtare të njëjta me palët.

47. Gjatë procedurës hetimore u konstatua se ndërmarrjet që operojnë në tregun e importit dhe të tregëtimit me shumicë të naftës gjatë periudhës objekt hetimi kanë marrë shërbimin e shkarkimit të naftës duke shfrytëzuar depozitat e tyre megjithëse kanë qënë paleje shfrytëzimi. Sipas të dhënave nga Komuna Katund i Ri dhe nga autoritetet portuale², rezulton se për periudhën tetor – dhjetor 2009 Romano Port SHA:
- Ka përpunuar anijet e ndërmarrjes Kastpetrol për produktet naftë dhe benzine me date 04.06.2009-24.07.2009 ndërkohë që lejet e shfrytëzimit për depozitat bregdetare të kësaj ndërmarrje janë marrë më datë 29.07.2009, dhe për depozita bregdetare eskada e jashtme më datë 12.08.2011.
 - Ka përpunuar anijet e ndërmarrjes Europetrol nga data 20.07.2009-27.12.2009 ndërkohë që lejet e shfrytëzimit për depozita bregdetare janë dhënë për : terminal karburantesh me datë 24.03.2011 ; depozita bregdetare estakada e jashtme datë 12.08.2011; depozita të naftës dhe nënprodukteve të saj date 24.08.2011.
48. Pra, në bazë të këtyre të dhënave rezulton se ndaj ndërmarrjeve që importojnë naftë, “Romano Port” SHA nuk ka kërkuar dokumente shtesë sikundër ka vepruar me ndërmarrjet që operojnë në tregun e importit dhe shitjes me shumicë të GLN, dhe i ka lejuar ato të shkarkohen dhe pse për periudhën që ajo i ka lejuar të shkarkohen, nuk kanë patur leje shfrytëzimi. Ndërkohë që për ndërmarrjet që operojnë në tregun e GLN-së, nuk ka lejuar të bëhet shkarkimi, me arsyetimin se duhen dokumenta të tjerë shtesë duke e justifikuar për arsye sigurie në port.
49. Në këtë mënyrë “Romano Port” SHA. ka zbatuar kushte të pabarabarta për veprime tregtare të njëjta me palët, pavarësisht se operatorët e sipërcituar operojnë në tregje

² Shkresa nr 474/1 datë 21.10.2011,dhe Shkresa nr 102 datë 14/10/2011 .

të ndryshme (depozitim dhe tregtim me shumicë të naftës dhe depozitim dhe tregtim me shumicë të GLN-së) duke i vendosur ato në gjendje të pafavorshme për të realizuar me efience aktivitetet e tyre respektive.

50. Duke qënë se ndërmarrja nën hetim ka pozitë dominuese në tregun përkatës, dhe duke qënë se ajo ndërmarrje është e integruar vertikalisht në tregun e depozitimit dhe të importit me shumicë të GLN³, pra ka arsye ekonomike që anë të kësaj sjelljeje të bëj të mundur pengimin e konkurrentëve të tjerë që operojnë në të njëjtin treg me ndërmarrjet e lidhura me të.

III.3 Vendosja e kushteve për lidhjen e kontratave me ndërmarrjet që veprojnë në tregun e importit dhe tregtimit me shumicë të GLN, që këto të fundit të pranojnë detyrime shtesë.

51. Në muajin gusht 2011, ndërmarrja “Romano Port” SHA ka kushtëzuar shkarkimin e anijeve me GNL me nënshkrimin e një kontrate tip, e cila i ngarkon me detyrime të tjera shtesë operatorët ekonomikë që duan të shkarkojnë produktet e tyre në depozitat që kanë ndërtuar në zonën bregdetare.
52. Marrëveshja koncesionare si dhe rregullorja për funksionimin e portit, parashikojnë se çdo operator ekonomik i licencuar, (nenit 36 pika f dhe neni 37) ka të drejtë të shkarkojë mallin e tij dhe “Romano Port” duhet të plotësojë kërkesën e operatorit ekonomik. *Ky detyrim për ndërmarrjen objekt hetimi rrjedh nga aktet ligjore dhe nënligjore dhe kushtëzimi i ofrimit të shërbimit me kërkesa shtesë është i pambështur dhe i pabazuar në ligj.*
53. Në vlerësim të kësaj kontrate, në disa nene të saj detyrimet të cilat ligji ia ngarkon koncesionarit, ky i fundit ia kalon të tretëve pa vullnetin e tyre. Këto janë detyrime që në mënyrë specifike duhet ti përmbushi koncesionari. Detyrimet e koncesionarit përveçse burojnë nga ligji, janë detyrime të cilat janë të parashikuara edhe në nenin 673 të Kodit Civil, në të cilën parashikohet se: *një ndërmarrje me pozitë dominuese në treg është e detyruar të kontaktojë me cilindo që kërkon një detyrim.*
54. Neni 850 i Kodit Civil, i cili bën fjalë për kontratën e sipërmarrjes (kontratën tip që i është ofruar operatorëve ekonomik) bën fjalë për një kontratë me anë të së cilës njëra palë (sipërmarrësi) detyrohet që me mjetet e saj dhe duke marrë përsipër rrezikun, të kryejë një punë, një vepër, apo një shërbim, ndërsa pala tjetër detyrohet ta pranojë atë kundrejt çmimit të përcaktuar në kontratë. Pra, sikurse rezulton edhe nga kjo dispozitë në të cilën “Romano Port ka mbështetur kontratën tip të ofruar, detyrimet dhe rreziqet e mundshme janë përgjegjesi e koncesionarit dhe nuk mund t'i kalojnë të tretëve përveçse kur ekziston një vullnet i shprehur i palëve. Në këtë kuptim kushtet e kontratës në vlerësimin tonë janë të padrejta dhe të pabazuar në ligj.

³ Sipas të dhënave nga QKR, përfaqësues ligjor i “Romano Port” SHA është z. Pirro Bare, i cili zotëron 99,84 % të aksioneve në këtë ndërmarrje, çka tregon se ky aksionar ka të shumicën vendimmarrëse në Asamblenë e Përgjithshme të Aksionarëve në këtë shoqëri. Gjithashtu z. Pirro Bare është aksioner në masën 50 % të aksioneve në shoqërinë “INTERGAZ” SHA. Në këtë shoqëri, pavarësisht se z. Pirro Bare nuk ka shumicën vendimmarrëse në Asamblenë e Përgjithshme të Aksionarëve, ky person ka shumicën bllokuese të vendim-marrjes çka do të thotë që përsëri vendimmarrja e shoqërisë “Intergas” SHA kushtëzohet nga ana e tij. Gjithashtu ky aksionar zotëron 100 të aksioneve në ndërmarrjen A&V GAZ SHA, e cila kryen veprimtari importi të GLN.

55. Nëse negociatat midis koncesionarit dhe operatorëve që marrin shërbimin e tij nuk rezultojnë të pasukseseshme, atëhere palët duhet t'i drejtohen OSHA-së, i cili është rregullatori dhe mbikëqyrësi i këtij koncesioni. Gjatë periudhës së hetimit konstatohet se “Romano Port” SHA nuk ka kërkuar dhe nuk është marrë ndonjë miratim për këtë “kontratë-tip” të ofruar operatorve të cilët janë konkurrentë në tregjet e lidhura në të cilat koncesionari ka interes ekonomik.

Si konkluzion, Komisioni i Konkurrencës konstaton se ndërmarrja “Romano Port” SHA zotëron pozitë dominuese në tregun e ngarkim-shkarkimit të GLN-së në rrugë detare gjatë periudhës objekt hetimi. Ky operator në mënyrë të përsëritur ka refuzuar të realizojë procesin e shkarkimit të GLN-së për operatorët që kanë investuar për kapacitet depozituese në pronësi të tyre duke paraqitur arsye të paligjshme dhe të paarsyeshme. Ky refuzim lidhet me interesat ekonomike të drejtëpërdrejta të këtij operatori në tregjet e rrjedhës së poshtme pra, atë të depozitimit dhe të tregëtimit me shumicë të GLN-së, duke sjellë kufizimin e konkurrencës në këto tregje. Kjo sjellje e ndërmarrjes “Romano-Port” SHA, është abuzive, në kuptim të nenit 9, pika 2, (germa “c”) të Ligjit “Për mbrojtjen e konkurrencës,

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës në zbatim të nenit 24, germa “a” dhe “d”, nenit 74 pika “1” germa “a” dhe me nenet 69-70 të Ligjit Nr. 9121 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, (i ndryshuar),

V E N D O S I:

- I. Shoqëria “Romano Port” SHA ka abuzuar në tregun e ofrimit të ngarkim-shkarkimit të GLN-së në zonën e Porto Romanos;
 - A. duke vendosur kushteve të tjera të padrejta të ofrimit të shërbimit,
 - B. zbatimi i kushteve të pabarabarta për veprime tregtare të njëjta me palët, duke i vendosur ato në gjendje të pafavorshme konkurrence;
 - C. vendosja e kushteve për lidhjen e kontratave me palët e tjera, që këto të fundit të pranojnë detyrime shtesë, të cilat, për vetë natyrën e tyre ose sipas praktikave tregtare, nuk kanë lidhje me objektin e kontratave në fjalë.
- II. Gjobitjen për këtë shkelje të rëndë të ndërmarrjes “Romano Port” SHA në masën 2.35% të xhiros totale të kësaj ndërmarrje për vitin 2010 që korrespondon me shumën 6,735,419 lekë.
- III. Urdhërimin e “Romano Port” SHA të mos kushtëzojë ofrimin e shërbimit të ngarkim-shkarkimit duke krijuar pengesa me sjelljen e saj ndaj ndërmarrjeve që operojnë në tregun e depozitimit dhe të importit e tregëtimit me shumicë të GLN-së.

IV. Mbylleten e hetimit të thelluar nisur me Vendimin Nr. 201 datë 20.09.2011 të Komisionit të Konkurrencës.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS

Servete Gruda

(_____)
Anëtar

Koço Broka

(_____)
Anëtar

Rezana Konomi

(_____)
Anëtar

Lindita Milo (Lati)

K R Y E T A R

MENDIMI I PAKICËS

Lidhur me Vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr 221, datë 11/04/2012” Për Abuzimin me pozitën dominuese të ndërmarrjes “ Romano Port” SHA në tregun e ngarkim shkarkimit të gazit të lëngshëm të naftës në rrugë detare “ , kam mbajtur qëndrimin kundra, me arsyetimin e mëposhtëm :

- 1- Siç jam shprehur lidhur me Vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr.197, Datë 29.07.2011 “Për marrjen e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në tregun shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm në Portin”Porto Romano” –“Duke vlerësuar shqetësimin e firmës “Mare Oil”e cila ka paraqitur një ankesë me anë të shkresës së saj Nr. 61/1 datë **26.07.2011**, protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. 326 të datës 26.07.2011 me anë të së cilës ka pretenduar se “Romano Port” SHA nuk e lejon të kryejë shkarkimin e anijes me gaz të lëngshëm në Porto Roman, që nga data 22.07.2011, dhe kërkon nga Autoriteti i Konkurrencës që të ndërhyjë në tregun e brendshëm të gazit të lëngëzuar të naftës (GLN), për shkak të praktikave monopoliste që ndiqeshin në këtë treg, **kam mbështetur dhe kam nxitur ndërhyrjen e shpejtë të Autoritetit për shqyrtimin e kësaj ankese.** Por kjo ndërhyrje e shpejtë, nuk përjashton por për më tepër presupozon **një hetim të plotë dhe objektiv.**
- 2- Mbështetur në Raportin e Grupit të Punës të ngritur për shqyrtimin e kësaj ankese, informacionin plotësues të prezantuar dhe propozimeve të tij, mbështetur mbi faktet dhe provat e mbledhura në terren dhe të vena në dispozicion, kam qenë dhe jam dakord me propozimin dhe Vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr 196 datë 29/07/2011”Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim shkarkimit të gazit të lëngshëm në portin “Porto Romano” . Pra jam plotësisht dakord për shqyrtimin

sa më të shpejtë të ankesës së ndërmarrjes “Mare Oil”, duke ndjekur procedurat përkatëse, përfshi informacionin e siguruar nga ndërmarrja “Porto Romano”.

- 3- Sipas informacionit të siguruar nga Grupi i Punës gjatë muajit Korrik, ndërmarrja “Porto Romano” kërkon garanci se ndoshta ndodh ndonjë shpërthim, në kushtet kur ndërmarrja “Mare Oil” nuk ka lejë shfrytëzimi të depozitës së saj të gazit. Kjo për arsye se me anë të marrëveshjes koncesionare “Romano Port” SHA përgjigjet për mirëmbajtjen dhe sigurinë teknike të portit. Mbështetur në shqyrtimi i dokumentacionit të siguruar në dosjen përkatëse, sqarimet e grupit të punës, dyzimin e qëndrimeve brendapërbrenda sekretariatit lidhur me propozimin për marrjen e masave të përkohshme, mungesën e dëgjimit të drejtpërdrejtë nga ana e Komisionit të Konkurrencës, të pretendimeve të ndërmarrjes “Porto Romano” SHA për mos përpunimin e anijes me GLN të ndërmarrjes “Mare Oil” në depozitën e saj nuk krijova bindjen se jemi para një Vendimi të Komisionit të Konkurrencës për të vendosur përpunimin e menjëhershëm të anijes me GLN të sjellë nga ndërmarrja “Mare Oil” në depozitën e saj të re, pavarësisht zbatimit të kërkesave teknike të sigurisë ” . Mungesa e lejes së shfrytëzimit konfirmohet nga dokumentacioni i vënë në dispozicion nga materialet e siguruara gjatë monitorimit por edhe Vendimi Nr 197, datë 29/07/2011 I Komisionit të Konkurrencës “8. Vërtetim nga Komuna Katund i Ri e datës 24.07.2011; (Me anë të të cilit vërtetohet se ndërmarrja Mare Oil ka depozituar dokumentacionin për leje shfrytëzimi)” Pra deri në këtë kohë është depozituar vetëm kërkesa për lejë shfrytëzimi, që është bërë më 24.07.2012. Ndërsa kërkesa për shkarkime gazit të lëngët në Depozitat e reja të ndërmarrjes Mare Oil, nga kjo ndërmarrje është bërë në date 21.07.2011. Pra kemi të bëjmë me një kontradiktë, në se duhet pranuar nga “Romano Port “ SHA, të lejojë të operohet në depozitat e reja të ndërtuara nga operatorët pa lejë shfrytëzimi dhe jo me një çështje që ka të bëjë me abuzimin me pozitën dominuese. Kjo është një çështje që është në kompetencë të të organeve të tjera shtetërore, aq me tepër që ky është një treg i rregulluar, dhe jo në kompetencë të Autoriteti të Konkurrencës. Komisioni i Konkurrencës, dhe unë si anëtar i tij për gjykimin tim **nuk mund të ligjëroj**, se ndërmarrjet që operojnë ose ndërveprojnë me ndërmarrje të tjera monopol apo me pozitë dominuese, nuk kanë nevojë për lejë shfrytëzimi që kërkojnë këto ose ato akte ligjore në territorin e Republikës së Shqipërisë dhe se mund të operojnë pavarësisht kësaj kërkesë ligjore.

4- Pretendimi i ndërmarrjes “Mare Oil” i bërë gjatë séancës dëgjimor se edhe para datës 24 Korrik 2011, se kjo ndërmarrje ka shkarkuar gaz të lëngët në depozitat e veta (e theksoj të veta), rezultoi i pasaktë, i gabuar, një keqinformim. Kjo pasaktësi është konfirmuar dhe nga Grupi Hetimor i cili nuk gjeti asnjë provë dhe fakt se ndërmarrja Mare Oil, ka shkarkuar më parë në depozitat e veta para muajit Gusht, dhe pohon se ky pretendim është i pasaktë. Nga kjo rezulton se depozita e re e ndërmarrjes Mare Oil, ka përfunduar në gjysmën e dytë të muajit Korrik dhe vetëm më 24.07.2012, është bërë kërkesa për lejë shfrytëzimi. Ndërsa nga ana e saj “Romano Port” sh.a. ka kërkuar për efekte sigurie në konformitet me kërkesat e legjislacionit shqiptar për lejë shfrytëzimi por dhe me ato të legjislacionit dhe konventat ndërkombëtare për sigurinë në porte ku Republika e Shqipërisë është pale, e ka konsideruar që në fillim dhe në vazhdimësi zbatimin e këtij legjislacioni si një garanci për sigurinë në port. Ndërkohë ka qenë e hapur për bashkëpunim të drejtpërdrejtë me entin rregullator, për të shmangur çdo keqinformimin nga palët e tretat Në shkresën e datë 17/08/2011-Material informues për shkresën Nr 5537/7 Prot, date 15.08.2011 në lidhje me Vendimin Nr 5537/6 Prot datë

12.08.2011 e dërguar nga OSHA, drejtuar Organit Shtetëror të Autorizuar (OSHA) dhe për dijeni dhe Autoritetit të Konkurrencës; Romano Port Sh.a nënvizon:” Kërkojmë që ne mbledhjen e radhës së OSHA-së të jenë prezent përfaqësues të shoqërisë koncesionare “Romano Port” dhe përfaqësues të shoqërive tregtare të cilat kanë bërë ankime, në këtë mënyrë do të ballafaqohemi drejtpërdrejt me aspektet teknike ligjore, në këtë mënyrë do të vihen para pergjegjesise Institucionet kompetente për vlerësimin e rrezikshmërisë së shkarkimit të lendeve djegëse në stacionin e depozitimit pa leje shfrytëzimi dhe pa licence. **Vlen të theksohet fakti se OSHA është keq informuar nga persona të cilat kanë interesa të drejtpërdrejta apo të tërthorta në lidhje me këto kompani”** .

5- Në se mund të ketë ndodhur, siç pohohet në pikën nr 47 dhe 48 të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës se nga ndërmarrja “Romano Port “Sh.a. që në ndonjë treg tjetër përkatës si ai i ngarkim shkarkimit të produkteve të naftës dhe benzines, është toleruar shkarkimi i tyre pa patur leje shfrytëzimi, mendoj se mospasja e lejes së shfrytëzimit është shkelje ligjore, që nuk ka përse të tolerohet në vazhdimësi. Kalimi nga një situatë jo ligjore, në një situatë ligjore, natyrisht nuk përjashton pabarazi, në këtë moment ose periudhë të dhënë. Por zbatimi i ligjit nuk duhet justifikuar dhe nuk mund të shtyhet në pafundësi me pretekstin se kemi një situatë të pabarabartë për veprime tregtare të njëjta.

Procesi i kalimi nga praktika e mëparshme e shkarkimit të anijeve të ngarkuar me gaz të lëngët drejtpërdrejt në autobote, me mangësi të mëdha sigurie për portet por dhe njerëzit rreth tyre, në shkarkimin e tyre nëpërmjet depozitave bregdetare, në Porto Romano apo Portin e Vlorës, është shoqëruar **pashmangshmërisht me pabarazi në kushtet e veprimeve tregtare**, duke favorizuar ndërmarrjet me fuqi ekonomike dhe financiare që kishin dhe kanë mundësi të ngrenë depozitat e veta, mundësisht pa kredi apo të marrin me qira. Por avantazhi i të parit(në rastin e marrjes së depozitave bregdetare me qira), siç e tregojnë ndërmarrjet që kanë operuar në portin e Vlorës nuk është i përhershëm sidomos kur ndërmarrje të tjera ngrenë(ndërtojnë) depozita me burime të veta Por kjo (lindja e pabarazisë, pabarazi në krahasim me më parë), për të kaluar në kushtet e një barazie kur të gjithë operatorët zbatojnë ligjin, nuk do të thotë të mos kalohet në këtë metode të përpunimit të anijeve të gazit, me kushte më të larta sigurie dhe standarde bashkëkohore për mbrojtjen e mjedisit. Për rrjedhojë për gjykimin dhe vlerësimin tim nuk është shprehje e abuzimit me pozitën dominuese, nga ana e ndërmarrjes “Romano Port” Sh.a. Siç e kam thënë edhe më lart, por edhe në mendimet e pakicës të vendimeve të mëparshme të Komisionit që lidhen me këtë hetim, është kërkuar dhe kërkohej një hetim i plotë nga ana e grupit hetimor, mbi pabarazitë (natyrën dhe sidomos shkaqet e tyre) që janë shfaqur në tregun e ngarkim shkarkimit të gazit të lëngët. Por ky hetim nga grupi i punës është jo i plotë dhe mungojnë provat për zbulimin e lidhjeve shkakësore abuzim me pozitën dominuese të Romano Port SHA dhe rritjes së peshës së ndërmarrjeve të lidhura A&V GAZ SHA, në tregun e shkarkimit depozitimit dhe tregtimit të gazit të lëngshëm. Pavarësisht nga shtrirja jo e vogël kohore që ka vazhduar hetimi i thelluar, ai është realizuar duke u ndalur vetëm në ato që thuhet në pikën 37, 38, 39 mbi ndryshimet strukturore dhe indeksin HHI që kanë ndodhur gjatë periudhës kohore 2009-15 Shtator 2011. Por siç pohohet në pikën 37 të vendimit “Struktura e tregut të importit të GLN, ka patur ndryshime të forta strukturore gjatë periudhës kohore 2009-15 Shtator 2011, **si pasojë e ndryshimeve të teknologjisë së ngarkim shkarkimit dhe depozitimit”** Pra

nga Grupi Hetimor por dhe vetë Vendimi i Komisionit nuk ka provuar se ky ndryshim strukturor, në dobi të ndërmarrjeve të lidhura “Romano Port” SHA dhe A&V-Gaz SHA ka ndodhur si rezultat i Abuzimit me pozitën dominuese nga “Romano Port “ SHA, por pohohet se ka ndodhur si rezultat “ **si pasojë e ndryshimeve të teknologjisë së ngarkim shkarkimit dhe depozitimit**”

Ndërkohë nga ana ime si komisioner është kërkuar një hetim i plotë duke u ndalur në aspektet e akuzës të ngritur nga grupi i punës si vendosja e kushteve të kontratës të padrejta dhe të pabazuara në ligj nga ana e Romano Port. Për këtë u kërkuar provat dhe faktet se ku paraqiten psh kushtet e padrejta specifike për kontratat e realizuara midis “Romano Port “SHA dhe “Prima Gaz Albania ” Sh.a. në vitet 2009 kur kjo e fundit ka rritur pjesën në strukturën e tregut të tregtimit të gazit të lëngët dhe në vitet vijuese kur kjo pjesë tregu ka rënë. Po kështu u kërkuar të provohet se cili është elementi abuziv i kontratës tip “Romano Port “ SHA në krahasim me përdorimin e kontratave tip nga portet simotra si ai i trageteve Durrës etj. Por këto e hetime dhe aq me teper sjellja e provave nuk janë realizuar, pa zbuluar lidhjen midis veprimtarisë së abuzimit me pozitën dominuese nga “Romano Port “ SHA nëpërmjet shpalljes me se një kontrate tip për të gjithë operatorët me ndryshimet në strukturën e tregut të gazit të lëngët. Ne datën 29 Gusht Romano Port SHA i u është drejtuar të gjithë Operatorëve Ekonomikë që kërkojnë të marrin shërbimin e transportimit të hidrokarbureve nëpërmjet Pontilit të drejt Depozitave të tyre në zonën e Porto Romano. Ndërkohe në seancat dëgjimore, Ndërmarrja Porto Romano ka qenë e hapur ndaj çdo rekomandimi të një kontrate tip që rekomandojnë institucionet përkatëse rregullator, ose kontratë që përdorin operatorët e ngjashëm me të. Por roli i Entit Rregullator dhe për rrjedhojë rekomandimet për të nuk u bënë objekt shqyrtimi as gjatë hetimit paraprak, as gjatë hetimit të thelluar dhe për rrjedhojë as objekt i rekomandimeve të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës.

Gjykoj se për një zgjidhje afatgjate të marrëdhënieve midis operatoreve në tregun e ngarkim shkarkimit të depozitimit të gazit të lëngët dhe për një mirëfunksionim të tij në përputhje me standardet evropiane të sigurisë do ishte që enti rregullator -OSHA, të miratojë një kontratë tip të shqyrtuar dhe të detyrueshme, me e nga të gjitha palët.

6. Nisur nga sa me sipër kam mbajtur e mbaj qëndrim kundra edhe për sa i përket pjesës vendimmarrëse të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës si për sa Pikës I dhe nënpikat, A, B, C ashtu dhe pikës II, që ka të bëjë me gjobën, duke qenë dakord me pikat III dhe IV të vendimit të Komisionit të Konkurrencës.

Gjykoj se për vete ndryshimet e mëdha strukturore që kanë ndodhur në tregun e ngarkim-shkarkim -depozitimit por dhe të tregtimit të gazit të lëngshëm, këto tregje të jenë objekti i vazhdueshëm monitorimi nga ana e Autoritetit të Konkurrencës, duke ndjekur në mënyrë të posaçme dhe procesin e vendosjes se kasave dhe përdorimin e tyre dhe në tregun me pakice të gazit të lëngshëm

Për sa më sipër jap votën time kundra.

Komisioner
Koço Broka